

Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk kirkeråd
Postboks 799 Sentrum

0106 OSLO

Dato: 16.10.2020

Vår ref: 20/02979-3 kl927

Deres ref:

Hørings svar - Kristne migranter - fra Tunsberg bispedømmeråd

Tunsberg bispedømmeråd vil med dette takke for muligheten til å avgi et hørings svar i saken om kristne migranter. Vi er glade for at Kirkerådet med denne saken setter mangfold og flerkulturelle fellesskap på dagsorden. Dette er en viktig sak både for kristne migranter i vårt land som søker fellesskap og migrantmenigheter som ønsker en tilknytning til Den norske kirke, men også for vår egen tenkning omkring vår identitet som en del av en verdensvid kirke.

Samfunnet og verden rundt oss preges mer og mer av et flerkulturelt mangfold. Saken berører derfor viktige spørsmål om hvordan vi som kirke skal være en åpen, inkluderende og mangfoldig folkekirke i årene fremover. «Hva innebærer det å være en folkekirke når den norske befolkningen er i endring?» er et av flere spørsmål som stilles i høringsdokumentet.

Kirkerådet har vedtatt at «Kirken i det flerkulturelle Norge» skal være et av fem fokusområder for 2021. Høringsdokumentet om kristne migranter løfter frem flere ulike perspektiver av dette, som det nå er viktige å sette på dagsorden.

1. Generelle bemerkninger om saken

I sammendraget tydeliggjøres hovedhensikten med saken som «at kristne migranter som ønsker en tilknytning til en menighet i Den norske kirke skal bli tatt imot og oppleve seg som fullverdig deltakere i fellesskapet». Det pekes videre på at «Om kirken gjenspeiler mangfoldet i befolkningen, er den i bedre stand til å utføre kirkens oppdrag her hjemme og i verden».

De 10 kjennetegn for Den norske kirke i en ny tid

Sammenholder vi denne tydelige hensikten med dokumentet og det som faktisk blir foreslått så opplever vi at det som konkret foreslås blir noe omfattende og utydelig. Det som foreslås er «10 kjennetegn for Den norske kirke i en ny tid». Disse kjennetegnene er tenkt skal prege Dnk's arbeid lokalt, regionalt og nasjonalt. Enkeltvis peker disse kjennetegn på gode verdier og perspektiver, men som en handlingsplan for en konkret enkeltsak som legges frem for vedtak i Kirkerådet i desember 2020, er de mindre egnet. Det er etter vår mening to grunner til dette:

- a) Kjennetegnene er formulert mer som visjoner (inspirerende mål) og verdier enn de er konkrete handlingsalternativer. Dersom de skal være kjennetegn for at Dnk kan være «en folkekirke i tiden fremover», bør de heller løftes frem som en del av Dnks overordnede visjonsdokument. Det er der de hører hjemme.

- b) Mange av kjennetegnene, f.eks. «diakonal tilnærming», «relevant forkynnelse» er verdier som kunne vært brukt allment om all kirkelig virksomhet, ikke bare for å imøtekomme et behov kristne migranter har.

Når dette er sagt, vil vi også peke på at de *fokusområdene* hver av kjennetegnene tar opp kan være et godt utgangspunkt for å utarbeide en handlingsplan for det videre arbeid med saken «Kirke i det flerkulturelle Norge», som er en bredere sak enn «Kristne migranter».

Fra majoritetskirkens perspektiv

En generell svakhet med selve dokumentet er at det synes eksplisitt å mangle en grunnleggende refleksjon, etisk og teologisk, om hvordan være en majoritetskirke i en majoritetskultur som møter en minoritetskultur. Dokumentet er skrevet fra et majoritetsperspektiv. Selv om det er søkt nedtonet, og ulike problemstillinger blir drøftet i dokumentet, blir det allikevel et majoritets- «vi» som definerer «de andres» behov og finner løsningene for dem ut fra vår intensjon og ønske om å integrere dem i vår kultur. Vi ser dette som etisk utfordrende.

I møte med til det flerkulturelle samfunnet, og våre kristne migrantsøsken er det nødvendig med en mer ydmyk og likestilt holdning. Noe av dette fanges opp i det som sies under det første kjennetegnet, «Dialogisk ydmykhet», men som helhet vil vi peke på dette som en mangel. Kanskje burde første punkt i en handlingsplan handle om hvordan vi kan være en lyttende og dialogisk kirke som både lytter og anerkjenner de kristne migranter sin egen trosfortelling, deres erfaringer og kompetanse og kunnskap på sin tro og etnisitet.

Burde hovedspørsmålene i saken heller være hvordan vi kan bygge et felles «vi» enn hvordan vi kan «integrere» eller «legge til rette for»?

2. Hva er de viktigste perspektivene i saken?

Fokusområdene som hver av kjennetegnene løfter frem er alle sammen gode og viktige perspektiver i en sak om «kristne migranter». Etter vår mening er det særlig tre perspektiv som vi mener er særdeles viktige:

- a) Det aller viktigste perspektivet er det som formuleres som hovedhensikten i høringen «at kristne migranter som ønsker en tilknytning til en menighet i Den norske kirke skal bli tatt imot og oppleve seg som fullverdige deltakere i fellesskapet». Dette er og blir en utfordring vi ikke kan ta lett på – om vi vil være en folkekirke i en flerkulturell sammenheng i fremtiden.
- b) Et annet viktig perspektiv er det forhold som saksdokumentet selv peker på- at vi fremover arbeider videre - også selvkritisk- med vår egen selvforståelse. Hva innebærer det å være en folkekirke i det flerkulturelle Norge? Et slikt fokus innebærer også å reflektere over, både etisk og teologisk, vår egen rolle som en majoritetskirke i en majoritetskultur i møte med minoriteter.
- c) Kirkemøtet har tidligere behandlet regelverk tilknyttet menighetsdannelser av typen internasjonale menigheter og migrantmenigheter som selv ønsker å være en del av Den norske kirke (KM sak 07/09). Den nye tros- og livsytelsesloven har åpnet nye mulighetsrom. Det er derfor som dokumentet selv peker på, viktig at vi nå er åpen for å drøfte mulighetene fremfor hindringene.

3. Hva bør prioriteres i det videre arbeidet med saken?

- a) *Behovet for økt kunnskap.*

Det er behov for en kartlegging i bispedømmene av to ting:

- *Hva som faktisk gjøres i menighetene.*

I dokumentet blir hver av de 10 kjennetegnene avsluttet med et avsnitt «Slik kan Den norske kirke arbeide med ...». Men det er ingen eksempler på hvordan de

foreslåtte tiltakene er blitt gjennomført. Vår erfaring er at det, tross alt, finnes mange gode eksempler og historier fra menighetene. Vi kjenner fra vårt eget bispedømme, kristne migranter som har fått plass i menighetsråd, menigheter som har gode erfaringer med språkkafeer, internasjonale kor, bruk av migranter i oppsøkende virksomhet blant andre migranter, foruten menigheter som har godt samarbeid med lokale migrantmenigheter osv. Dette bør kartlegges for å synliggjøres.

- *Hvilke migrantmenigheter og kristne migranter finnes iblant oss?*

Våre egne kartlegginger og stikkprøver i bispedømmet viser at det er flere migrantmenigheter og -grupper som har falt utenfor radaren, DVs at de er ikke kjent av Dnks menigheter lokalt eller regionalt. Det er generelt et behov å få en bedre oversikt over hvem som finnes iblant oss i bispedømmene.

- b) Det bør utarbeidelse ulike verktøy (f.eks., webinar, materiell osv.) til bruk i lokalmenigheten. Det er, etter vår mening behov for to typer av dette: En som bidrar til en refleksjon i staber og menigheter omkring det å være majoritetskirke - og kultur i møte med minoriteter. Her kan det og være konkrete råd som gis. Det andre er materiale som bidrar til å få frem og lytte til historiene til enkeltmennesker og migrantmenigheter i møte med Dnk.
- c) Arbeide for å styrke det økumeniske samarbeid, inkludert teologisk dialog, lokalt og regionalt der også nye migrantmenighetene inviteres inn.
- d) Å arbeide med en rekrutteringsstrategi for å øke andelen tilsatte med flerkulturell bakgrunn i Den norske kirke og motvirke diskriminering på bakgrunn av kultur/etnisitet.

4. Andre kommentarer

Bispedømmerådet har ingen ytterligere kommentarer.

Med vennlig hilsen

Michael Onsrud
Konst. stiftsdirektør

Knut Edvard Larsen
seniorrådgiver menighet og misjon

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Mottakere:
Kirkerådet, Mellomkirkelig råd, Samisk
kirkeråd

Postboks 799
Sentrum

0106 OSLO